

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 9. marca 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 — Vecná a časová pôsobnosť — Občianske a obchodné veci — Exekučné konanie týkajúce sa vymáhania nezaplatenej pohľadávky za verejné parkovanie — Zahrnutie — Pojem ‚súd alebo tribunál‘ — Notár, ktorý vydal exekučný príkaz na základe ‚verejnej listiny‘“

Vo veci C-551/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd v Pule, Chorvátsko) z 20. októbra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 23. októbra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Pula Parking d.o.o.

proti

Svenovi Klausovi Tederahnovi,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia A. Prechal, A. Rosas, C. Toader (spravodajkyňa) a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. júla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Pula Parking d.o.o., v zastúpení: M. Kuzmanović a S. L. Pacheco-Vinković, odvetníci,
- S. K. Tederahn, v zastúpení: E. Zadravec, odvetník,
- chorvátska vláda, v zastúpení: A. Metelko-Zgombić, splnomocnená zástupkyňa,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,
- švajčiarska vláda, v zastúpení: M. Schöll, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: chorvátčina.

— Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga, S. Ječmenica, M. Wilderspin, splnomocení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 27. októbra 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci exekučného konania medzi spoločnosťou Pula Parking d.o.o. a pánom Svenom Klausom Tederahnom vo veci návrhu na vymáhanie nezaplatenej pohľadávky za verejné parkovanie.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Nariadenie č. 1215/2012 má svoj právny základ v článku 67 ods. 4 a v článku 81 ods. 2 písm. a), c) a e) ZFEÚ.
- 4 Odôvodnenia 3, 4, 10, 26 a 34 nariadenia č. 1215/2012 znejú:
„(3) Únia si stanovila za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti okrem iného uľahčením prístupu k spravodlivosti, a to predovšetkým prostredníctvom zásady vzájomného uznávania súdnych a mimosúdnych rozhodnutí v občianskych veciach. ...
(4) Niektoré odlišnosti vnútroštátnych právnych noriem upravujúcich právomoc súdov a uznávanie a výkon rozsudkov bránia zdravému fungovaniu vnútorného trhu. Vyžadujú sa ustanovenia harmonizujúce normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach a zabezpečujúce rýchle a jednoduché uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v niektorom členskom štáte.
...
(10) Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by sa mal vzťahovať na všetky hlavné občianske a obchodné veci okrem určitých presne vymedzených vecí...
...
(26) Vzájomná dôvera vo výkon súdnictva v Únii opodstatňuje zásadu, že rozsudky vydané v jednom z členských štátoch by sa mali uznávať vo všetkých členských štátoch bez potreby osobitného konania. Cieľ urýchliť cezhraničné súdne konania a obmedziť vynaložené náklady okrem toho opodstatňuje zrušenie vyhlásenia vykonateľnosti rozsudku pred jeho výkonom v dožiadanom členskom štáte. V dôsledku toho by sa s rozsudkom vydaným súdom v členskom štáte malo nakladať tak, ako keby bol tento rozsudok vydaný v dožiadanom členskom štáte.
...“

(34) Treba zaručiť kontinuitu medzi...dohovorom [z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32)], nariadením [Rady] (ES) č. 44/2001 [z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42)] a týmto nariadením a musia sa určiť prechodné ustanovenia na tento účel. Rovnaká potreba kontinuity sa týka aj výkladu... dohovoru [z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach] a nariadení, ktoré ho nahradili, Súdny dvorom Európskej únie.“

- 5 Kapitola I nariadenia č. 1215/2012 nesie názov „Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov“. Obsahuje článok 1 ods. 1, ktorý stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*).“

- 6 Podľa článku 2 tohto nariadenia:

„Na účely tohto nariadenia:

a) „rozsudok“ je každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj rozhodnutia o určení trov alebo výdavkov súdnym úradníkom [„rozhodnutie“ je každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane rozsudku, nariadenia, uznesenia alebo exekučného príkazu, ako aj rozhodnutia o určení trov alebo výdavkov súdnym úradníkom - *neoficiálny preklad*].

...“

- 7 Článok 3 uvedeného nariadenia znie:

„Na účely tohto nariadenia pojem ‚súd‘ zahŕňa tieto orgány v rozsahu, v akom majú právomoc vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia:

- a) v Maďarsku notár (közjegyző) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (fizetési meghagyásos eljárás);
- b) vo Švédsku exekučný orgán (Kronofogdemyndigheten) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (betalningsföreläggande) a pomoci (handräckning).“

- 8 Článok 66 ods. 1 a 2 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa uplatňuje len na konania začaté, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery schválené alebo uzavreté od 10. januára 2015.

2. Bez ohľadu na článok 80 sa nariadenie (ES) č. 44/2001 naďalej uplatňuje na rozsudky vydané v konaniach začatých, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery, ktoré sa schválili alebo uzavreli pred 10. januárom 2015, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia.“

Chorvátske právo

- 9 Článok 31 Ovršni zakon [exekučný zákon, Narodne novine (Úradný vestník) č. 112/12, 25/13, 93/14] stanovuje:

„1. Podľa tohto zákona sú verejnou listinou faktúra,... výpis z účtovných kníh, overená súkromná listina a akýkoľvek dokument považovaný za úradný v zmysle osobitných právnych predpisov. Za faktúru sa považuje aj vyčíslenie úrokov.

2. Verejná listina je vykonateľná vtedy, ak je v nej uvedená totožnosť veriteľa a dlžníka, ako aj predmet, povaha, rozsah a dátum splatnosti peňažného záväzku.

3. Okrem údajov uvedených v odseku 2 tohto článku musí faktúra vystavená fyzickej osobe, ktorá nevykonáva registrovanú činnosť, obsahovať informáciu pre dlžníka, že v prípade nesplnenia peňažného záväzku, ktorý sa stal splatným, môže veriteľ na základe verejnej listiny podať návrh na vykonanie exekúcie.

...“

- 10 Podľa článku 278 exekučného zákona notári rozhodujú o návrhoch na začatie exekučného konania založených na verejných listinách.
- 11 V súlade s článkom 279 ods. 1 a 3 tohto zákona je v prípade exekučných titulov miestne príslušný notár, v obvode ktorého sa nachádza bydlisko alebo sídlo povinného v exekučnom konaní. Podľa článku 38 toho istého zákona je táto miestna príslušnosť výlučná. Súd zamietne návrh na vykonanie exekúcie predložený notárovi, ktorý nie je miestne príslušný.
- 12 V súlade s článkom 282 ods. 3 uvedeného zákona notár, ktorému sa včas predložia prípustné a odôvodnené námietky proti exekučnému príkazu, ktorý vydal, postúpi vec na posúdenie príslušnému súdu, ktorý rozhodne o týchto námietkach v súlade s článkami 57 a 58 uvedeného zákona.
- 13 Článok 283 ods. 1 toho istého zákona stanovuje, že notár na žiadosť žiadateľa opatrí doložkou vykonateľnosti rovnopis exekučného príkazu, ktorý vydal, ak v lehote ôsmich dní po uplynutí lehoty na podanie námietky nebola táto námietka podaná.
- 14 Podľa článku 58 ods. 3 exekučného zákona je súd, ktorému bol postúpený spis s exekučným príkazom, ktorý bol predmetom námietky, príslušný na zrušenie tohto exekučného príkazu v časti, v ktorej nariaďuje exekúciu a na zrušenie prijatých opatrení, pričom konanie prebieha podľa predpisov uplatniteľných v prípade podania odporu voči platobnému rozkazu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Pula Parking, spoločnosť vo vlastníctve mesta Pula (Chorvátsko), zabezpečuje na základe rozhodnutia primátora tohto mesta zo 16. decembra 2009, v znení z 11. februára 2015, správu, kontrolu, údržbu a čistenie platených verejných parkovísk uvedeného mesta, výber parkovného, ako aj ďalších súvisiacich úloh.
- 16 Dňa 8. septembra 2010 pán Tederahn, ktorý má bydlisko v Nemecku, zaparkoval svoje auto na platenom verejnom parkovisku v meste Pula. Pula Parking vydala pánovi Tederahnovi parkovací lístok.
- 17 Podľa zmluvy o parkovaní, ktorej uzavretie vyplýva z vydania uvedeného lístka, mal pán Tederahn povinnosť uhradiť tento lístok v lehote ôsmich dní od dátumu jeho vydania, po uplynutí ktorej začali plynúť úroky z omeškania.

- 18 Keďže pán Tederahn nezaplatil dlžné sumy v stanovenej lehote, Pula Parking podala 27. februára 2015 notárovi, ktorého úrad má sídlo v meste Pula, návrh na výkon exekúcie na základe „verejnej listiny“ podľa článku 278 exekučného zákona.
- 19 „Verejnou listinou“ vydanou spoločnosťou Pula Parking bol overený výpis z jeho účtovných kníh, podľa ktorého bola vzhľadom na faktúru z 8. septembra 2010 splatná k 16. septembru 2010 suma 100 chorvátskych kún (HRK) (približne 13 eur).
- 20 Notár na základe tohto dokumentu vydal 25. marca 2015 exekučný príkaz.
- 21 Pán Tederahn podal 21. apríla 2015 proti tomuto exekučnému príkazu námietku a podľa článku 282 ods. 3 exekučného zákona bola vec postúpená na Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd v Pule).
- 22 Pán Tederahn v rámci svojej námietky uviedol dôvod založený na vecnej a miestnej nepríslušnosti notára, ktorý 25. marca 2015 vydal exekučný príkaz z dôvodu, že tento notár nebol príslušný na vydanie takéhoto exekučného príkazu na základe „verejnej listiny“ z roku 2010 proti nemeckému štátnemu príslušníkovi alebo štátnemu príslušníkovi akéhokoľvek iného členského štátu Únie.
- 23 Za týchto podmienok Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd v Pule) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Uplatní sa na prejednávany prípad nariadenie č. 1215/2012 vzhľadom na právnu povahu vzťahov medzi účastníkmi konania?
2. Týka sa nariadenie č. 1215/2012 právomoci notárov v Chorvátskej republike?“

O prejudiciálnych otázkach

O časovej pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012

- 24 Keďže sa pán Tederahn dovoľával neuplatniteľnosti *ratione temporis* nariadenia č. 1215/2012 z dôvodu, že k uzavretiu zmluvy týkajúcej sa používania parkoviska došlo pred pristúpením Chorvátskej republiky k Európskej únii, konkrétne 1. júla 2013, treba pripomenúť, že akt o pristúpení nového členského štátu je v podstate založený na všeobecnej zásade okamžitého a úplného uplatnenia ustanovení práva Únie na tento štát a výnimky sú povolené len v prípade, že ich výslovne stanovujú prechodné ustanovenia (rozsudok z 28. apríla 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, bod 33).
- 25 Pokiaľ ide konkrétne o nariadenie č. 1215/2012, treba pripomenúť, že v súlade s jeho článkom 66 ods. 1 sa toto nariadenie uplatňuje len na konania začaté, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery schválené alebo uzavreté od 10. januára 2015.
- 26 Hoci sa spor vo veci samej týka vymáhania nezaplatenej pohľadávky za parkovanie, splatnej na základe zmluvy uzavretej pred pristúpením Chorvátskej republiky k Únii, v prejednávanej veci sa exekučné konanie začalo 27. februára 2015, po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 1215/2012, a vnútroštátnemu súdu bol predložený spor vo veci samej 21. apríla 2015, takže konanie, o aké ide vo veci samej, patrí do časovej pôsobnosti uvedeného nariadenia.
- 27 Ako uviedol generálny advokát v bode 33 svojich návrhov, je bežné, že na vymáhanie splatných pohľadávok sa vzťahujú procesné pravidlá platné v čase začatia konania a nie procesné pravidlá, keď bola pôvodná zmluva uzavretá.

- 28 Záver uvedený v bode 26 tohto rozsudku je tiež potvrdený judikatúrou Súdneho dvora vydanéj na základe Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, ktorému treba, ako vyplýva z odôvodnenia 34 nariadenia č. 1215/2012, zabezpečiť kontinuitu, pokiaľ ide o výklad článku 66 ods. 1 tohto nariadenia, podľa ktorého je jedinou podstatnou a dostatočnou podmienkou na to, aby sa uplatnil režim uvedeného nariadenia na spory týkajúce sa právnych vzťahov vzniknutých pred jeho nadobudnutím účinnosti, iba to, aby bolo súdne konanie začaté po tomto dátume (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. novembra 1979, Sanicentral, 25/79, EU:C:1979:255, bod 6).

O prvej otázke

- 29 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že exekučné konanie začaté spoločnosťou, ktorá je vo vlastníctve územného samosprávneho celku, proti fyzickej osobe s bydliskom v inom členskom štáte na účely vymáhania nezaplatenej pohľadávky za parkovanie na verejnom parkovisku, ktorého prevádzkovaním bola uvedeným územným samosprávnym celkom poverená táto spoločnosť, patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- 30 Pula Parking, chorvátska a švajčiarska vláda a Európska komisia sa v podstate zhodujú v tom, že v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 uznávajú občianskoprávnú povahu právneho vzťahu, o ktorý ide vo veci samej.
- 31 Na úvod treba pripomenúť, že vzhľadom na to, že nariadenie č. 1215/2012 v súčasnosti nahrádza nariadenie č. 44/2001, platí výklad ustanovení tohto nariadenia uvedeného ako posledné podaný Súdny dvorom takisto pre nariadenie č. 1215/2012, pokiaľ je možné ustanovenia týchto dvoch nástrojov práva Únie považovať za rovnocenné (rozsudok zo 16. novembra 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 32 V tomto ohľade, ako vyplýva z článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, ktorý preberá znenie článku 1 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, sa rozsah pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012 týka „občianskych a obchodných vecí“.
- 33 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že na účely zabezpečenia, a to v rámci možnosti, rovnosti a jednotnosti práv a povinností, ktoré vyplývajú z uvedeného nariadenia pre členské štáty a dotknuté osoby, je potrebné nevykladať pojem „občianske a obchodné veci“ ako jednoduchý odkaz na vnútroštátne právo jedného alebo druhého z dotknutých štátov. Uvedený pojem sa musí považovať za samostatný pojem, ktorý treba vykladať s odkazom na jednej strane na ciele a systematiku tohto nariadenia a na druhej strane na všeobecné zásady vyplývajúce zo všetkých vnútroštátnych právnych poriadkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrassements, C-523/14, EU:C:2015:722, bod 19 a citovanú judikatúru).
- 34 Na účely zistenia, či vec patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012, je preto potrebné určiť právny vzťah existujúci medzi účastníkmi konania, ako aj preskúmať, čo tvorí základ žaloby a aké sú podmienky jej podania (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. apríla 2013, Sapir a i., C-645/11, EU:C:2013:228, bod 34, ako aj z 12. septembra 2013, Sunico a i., C-49/12, EU:C:2013:545, bod 35).
- 35 V prejednávanej veci, ako tiež uviedol generálny advokát v bodoch 49 až 51 svojich návrhov, správu verejného parkoviska a vyberanie parkovného, ktoré sú službou vykonávanou v miestnom záujme, zabezpečuje Pula Parking, podnik vo vlastníctve mesta Pula. Aj keď boli spoločnosti Pula Parking zverené právomoci prostredníctvom aktu orgánu verejnej moci, nezdá sa, že určenie nezaplatenej pohľadávky za parkovanie, ktorá má zmluvnú povahu, ani žaloba na vymáhanie tejto pohľadávky,

ktorej cieľom je ochrániť súkromné záujmy a ktorá sa spravuje vnútroštátnymi ustanoveniami všeobecného práva uplatniteľnými na vzťahy medzi jednotlivcami, vyžaduje od mesta Pula alebo spoločnosti Pula Parking výkon verejných právomocí.

- 36 V tejto súvislosti sa zdá, že zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, vyplýva, že pohľadávka za parkovanie vymáhaná spoločnosťou Pula Parking nie je spojená s pokutou, ktorú možno považovať za pokutu vyplývajúcu z aktu verejnej moci tejto spoločnosti a nemá sankčnú povahu, ale predstavuje preto len protiplnenie za poskytnutú službu.
- 37 Okrem toho sa ani nezdá, že Pula Parking si vydaním parkovacieho lístka dotknutým osobám udeľuje právo vydať exekučný titul, odklonením sa od pravidiel všeobecného práva, keďže po takomto vydaní sa Pula Parking jednoducho môže spoľahnúť, podobne ako vystaviteľ faktúry, na verejnú listinu, ktorá jej umožňuje začať konanie v súlade s ustanoveniami zákona o exekúcii (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2013, Sunico a i., C-49/12, EU:C:2013:545, bod 39).
- 38 Z toho vyplýva, že právny vzťah medzi spoločnosťou Pula Parking a pánom Tederahnom sa musí v zásade považovať za právny vzťah súkromného práva, na ktorý sa preto vzťahuje pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle nariadenia č. 1215/2012.
- 39 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 má vykladať v tom zmysle, že exekučné konanie začaté spoločnosťou, ktorá je vo vlastníctve územného samosprávneho celku, proti fyzickej osobe s bydliskom v inom členskom štáte na účely vymáhania nezaplatenej pohľadávky za parkovanie na verejnom parkovisku, ktorého prevádzkovaním bola uvedeným územným samosprávnym celkom poverená táto spoločnosť, pričom táto pohľadávka nemá sankčnú povahu, ale predstavuje len protiplnenie za poskytnutú službu, patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

O druhej otázke

- 40 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 1215/2012 vykladať v tom zmysle, že sa na notárov v Chorvátsku, ktorí v rámci právomocí zverených vnútroštátnym právom konajú v exekučných konaniach na základe „verejnej listiny“, vzťahuje pojem „súd alebo tribunál“ v zmysle tohto nariadenia.
- 41 Pula Parking a chorvátska vláda sa domnievajú, že na účely nariadenia č. 1215/2012 treba pojem „súd alebo tribunál“ vykladať v širšom zmysle, aby zahŕňal nielen súdy v úzkom zmysle, ktoré vykonávajú súdne funkcie, ale aj notárov. Európska komisia, ako aj iné dotknuté osoby uvedené v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie predložili vyjadrenia, s výnimkou švajčiarskej vlády, ktorá sa k tejto otázke nevyjadrila, v ktorých zastávali názor, že bez toho, aby bola dotknutá zmena tohto nariadenia, nemožno notárov v Chorvátsku považovať za súd alebo tribunál v zmysle tohto nariadenia na účely exekučných konaní na základe „verejnej listiny“.
- 42 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, v prípade neexistencie odkazu na právo členských štátov sa majú ustanovenia nariadenia č. 1215/2012 vykladať autonómne, pričom sa musí zohľadniť všeobecná štruktúra, ciele a vývoj tohto nástroja práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júla 2016, Hősizig, C-222/15, EU:C:2016:525, bod 29 a citovanú judikatúru).
- 43 Pokiaľ ide o všeobecnú štruktúru nariadenia č. 1215/2012, treba poznamenať, že v tomto nariadení sa opakovane odkazuje na pojmy „súd alebo tribunál“, „právomoc“ alebo „konania“, pričom ich nedefinuje.

- 44 Názov nariadenia č. 1215/2012 tak odkazuje na „právomoc“ a článok 66 tohto nariadenia, ktorý sa týka uplatnenia *ratione temporis* uvedeného nariadenia, spresňuje vo svojom odseku 1, že sa toto nariadenie uplatňuje len na „konania“ začaté od 10. januára 2015.
- 45 Vo svojej kapitole I s názvom „Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov“ článok 1 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Článok 2 uvedeného nariadenia vymedzuje pojem „rozhodnutie“ ako označujúci každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie.
- 46 Článok 3 toho istého nariadenia uvádza orgány, ktoré v rozsahu, v akom majú právomoc vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, sú považované za súdy, konkrétne v Maďarsku sú to v prípade skrátených konaní týkajúcich sa platobných rozkazov notári a vo Švédsku sú to v prípade skrátených konaní týkajúcich sa platobných rozkazov a pomoci exekučné orgány. Keďže sa tento článok týka výslovne orgánov, ktoré vymenúva, na notárov v Chorvátsku sa nevzťahuje. V tejto súvislosti je irelevantné, že nariadenie č. 1215/2012 bolo prijaté 12. decembra 2012, pred pristúpením Chorvátskej republiky k Únii a že technické úpravy *acquis* Únie sa týkali len právnych aktov Únie prijatých a zverejnených v *Úradnom vestníku Európskej únie* pred 1. júlom 2012.
- 47 Okrem toho, pokiaľ ide o funkcie notárov, Súdny dvor opakovane uviedol existenciu podstatných odlišností medzi súdnymi a notárskymi funkciami (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. mája 2011, Komisia/Rakúsko, C-53/08, EU:C:2011:338, bod 103; z 1. októbra 2015, ERSTE Bank Hungary, C-32/14, EU:C:2015:637, bod 47, ako aj z 1. februára 2017, Komisia/Maďarsko, C-392/15, EU:C:2017:73, bod 111).
- 48 Treba tiež konštatovať, že napríklad na rozdiel od nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 2012, s. 107), ktorého článok 3 ods. 2 spresňuje, že pojem „súd“ v zmysle uvedeného nariadenia zahŕňa nielen justičné orgány, ale aj akýkoľvek iný orgán, ktorý má právomoc v tejto oblasti, vykonáva funkcie justičného orgánu a ktorý spĺňa určité podmienky, ktoré sú vymenované v tomto istom ustanovení, nariadenie č. 1215/2012 neobsahuje nijaké všeobecné ustanovenie s takýmto účinkom.
- 49 Treba teda, ako bolo uvedené v bode 42 tohto rozsudku, v rámci tejto veci posudzovať pojem „súd alebo tribunál“ z hľadiska cieľov sledovaných nariadením č. 1215/2012, ktorého výklad žiadal vnútroštátny súd.
- 50 V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa odôvodnenia 4 uvedeného nariadenia je nevyhnutné harmonizovať normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach, aby sa zabezpečilo rýchle a jednoduché uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v niektorom členskom štáte. Ako je pripomenuté v odôvodnení 26 toho istého nariadenia, táto zásada vzájomného uznávania je predovšetkým odôvodnená vzájomnou dôverou vo výkon súdnictva v Únii.
- 51 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že tak zásada vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi, ako aj zásada vzájomného uznávania majú v práve Únie zásadný význam vzhľadom na to, že umožňujú vytvorenie a zachovanie priestoru bez vnútorných hraníc (rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 78 a citovaná judikatúra).
- 52 V systematike nariadenia č. 1215/2012 sú tieto zásady vyjadrené spracovaním a výkonom súdnych rozhodnutí súdov členského štátu, ako keby boli vydané v členskom štáte, v ktorom sa žiada ich výkon.

- 53 Nariadenie č. 1215/2012, ktorého právnym základom je článok 67 ods. 4 ZFEÚ, ktorého cieľom je uľahčiť prístup k spravodlivosti, najmä prostredníctvom zásady vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí, tak smeruje v oblasti spolupráce v občianskych a obchodných veciach k posilneniu zjednodušeného a efektívneho systému noriem konfliktu, uznávania a výkonu súdnych rozhodnutí, zavedených právnymi nástrojmi, v ktorých kontinue sa toto nariadenie nachádza, aby sa uľahčila súdna spolupráca s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa vytýčeného Úniou, a to stať sa priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, založenom na vysokom stupni dôvery, ktorá má existovať medzi členskými štátmi (pozri analogicky v rámci policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach rozsudok z 1. júna 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, bod 32).
- 54 V dôsledku toho, vzhľadom na ciele sledované nariadením č. 1215/2012, sa má pojem „súd alebo tribunál“ v zmysle tohto nariadenia vykladať so zreteľom na potrebu umožniť vnútroštátnym súdom členských štátov identifikovať rozhodnutia vydané súdmi iných členských štátov a pri výkone týchto rozhodnutí postupovať rýchlosťou požadovanou týmto nariadením. Dodržanie zásady vzájomnej dôvery pri výkone súdnictva v členských štátoch Únie, na ktorom je založené uplatnenie uvedeného nariadenia, predpokladá okrem iného, aby boli rozhodnutia, ktoré majú byť vykonané v inom členskom štáte, vydané v súdnych konaniach ponúkajúcich záruky nezávislosti a nestrannosti, ako aj dodržanie zásady kontradiktórnosti.
- 55 Tento záver potvrdzuje aj vývoj nariadenia č. 1215/2012. V tejto súvislosti návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [KOM(2010) 748 v konečnom znení], týkajúci sa prepracovania nariadenia č. 44/2001, stanovil vloženie do kapitoly I nariadenia č. 1215/2012, s názvom „Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov“ definíciu pojmu „súd alebo tribunál“ takým spôsobom, aby zahŕňal „každý orgán, ktorému členský štát určil právomoc v oblasti patriacej do rozsahu pôsobnosti... nariadenia“. Normotvorca Únie však neprijal tento prístup.
- 56 V prejednávanej veci, ako tvrdila chorvátska vláda na pojednávaní, sú v Chorvátsku notári súčasťou notárskej verejnej služby, ktorá je odlišná od súdnej služby. V súlade s ustanoveniami exekučného zákona majú notári právomoc rozhodovať prostredníctvom exekučného príkazu o návrhoch na začatie exekučného konania na základe verejnej listiny. Povinný môže podať námietku, hneď ako mu je exekučný príkaz oznámený. Notár, ktorému sa včas predloží prípustná a odôvodnená námietka proti exekučnému príkazu, ktorý vydal, postúpi spis na posúdenie príslušnému súdu, ktorý rozhodne o námietke.
- 57 Z týchto ustanovení vyplýva, že exekučný príkaz na základe „verejnej listiny“, ktorý bol vydaný notárom, sa dlžníkovi oznámi až po jeho vydaní, bez toho, aby bol návrh, ktorý bol podaný notárovi, oznámený tomuto dlžníkovi.
- 58 Aj keď je pravda, že dlžník má možnosť podať námietku proti exekučnému príkazu vydanému notárom a že sa zdá, že notár vykonáva právomoci, ktoré mu boli zverené v rámci exekučného konania na základe „verejnej listiny“ pod dohľadom súdu, ktorému notár musí postúpiť prípadné námietky, nič to nemení na tom, že skúmanie návrhu na vydanie exekučného príkazu na takomto základe, ktorý v Chorvátsku vykonáva notár, nie je kontradiktórne.
- 59 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že nariadenie č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že na notárov v Chorvátsku, ktorí v rámci právomocí zverených vnútroštátnym právom konajú v exekučných konaniach na základe „verejnej listiny“, sa nevzťahuje pojem „súd alebo tribunál“ v zmysle uvedeného nariadenia.

O trovách

- ⁶⁰ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 1 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že exekučné konanie začaté spoločnosťou, ktorá je vo vlastníctve územného samosprávneho celku, proti fyzickej osobe s bydliskom v inom členskom štáte na účely vymáhania nezaplatenej pohľadávky za parkovanie na verejnom parkovisku, ktorého prevádzkovaním bola uvedeným územným samosprávnym celkom poverená táto spoločnosť, pričom táto pohľadávka nemá sankčnú povahu, ale predstavuje len protiplnenie za poskytnutú službu, patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.**
2. **Nariadenie č. 1215/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že na notárov v Chorvátsku, ktorí v rámci právomocí zverených vnútroštátnym právom konajú v exekučných konaniach na základe „verejnej listiny“, sa nevzťahuje pojem „súd alebo tribunál“ v zmysle uvedeného nariadenia.**

Podpisy